Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 18. decembra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Duševné vlastníctvo – Autorské právo a súvisiace práva – Smernica 2001/29/ES – Články 2 až 4 a 8 – Smernica 2004/48/ES – Články 1 až 3 – Smernica 2006/115/ES – Smernica 2006/116/ES – Články 1, 2 a 9 – Články 17 a 47 Charty základných práv Európskej únie – Opravné prostriedky – Právo na účinný prostriedok nápravy – Vnútroštátne právne predpisy, ktoré podmieňujú prípustnosť žaloby na ochranu práva duševného vlastníctva podanej jedným zo spoluautorov prizvaním ostatných spoluautorov do konania“

Vo veci C-182/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Tribunal judiciaire de Paris (France) [súd v Paríži (Francúzsko)] z 8. februára 2024 a doručený Súdnemu dvoru 5. marca 2024, ktorý súvisí s konaním:

RB, ako právny nástupca Clauda Chabrola,

AD, v zastúpení jeho opatrovníčkou NM, ako právny nástupca Clauda Chabrola,

DR, ako právny nástupca Clauda Chabrola,

ZB, ako právny nástupca Clauda Chabrola,

VQ, ako právny nástupca Clauda Chabrola,

RZ, ako právny nástupca Paula Gégauffa,

DQ, ako právny nástupca Paula Gégauffa,

FI, ako právny nástupca Paula Gégauffa,

LF, ako právna nástupkyňa Paula Gégauffa,

proti

Société des auteurs et compositeurs dramatiques (SACD),

Radio Days SARL,

* Jazyk konania: francúzština.

Brinter Company Ltd,

BS,

MW,

Artedis SA,

Panoceanic Films SA,

za účasti:

Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM),

HU, ako právny nástupca Pierra Jansena,

YG, ako právny nástupca Elleryho Queena,

VH, ako právny nástupca Elleryho Queena,

IA,

ID, ako právny nástupca Jeana Patricka Manchetta,

spoločenstvo dedičov Daniela Boulangera, ako právny nástupca Daniela Boulangera,

HK, ako právny nástupca Clauda Brulého,

QY, ako právny nástupca Clauda Brulého,

WY, ako právny nástupca Clauda Brulého,

KE, ako právny nástupca Clauda Brulého,

NA, ako právny nástupca Clauda Brulého,

IY, ako právny nástupca Clauda Brulého,

spoločenstvo dedičov Nicholasa Blakea, ako právny nástupca Nicholasa Blakea,

spoločenstvo dedičov Edwarda Atiyaha, ako právny nástupca Edwarda Atiyaha,

spoločenstvo dedičov Elleryho Queena, ako právny nástupca Elleryho Queena,

spoločenstvo dedičov Richarda Neelyho, ako právny nástupca Richarda Neelyho,

spoločenstvo dedičov Patricie Highsmithovej,

spoločenstvo dedičov Charlotte Armstrongovej, ako právny nástupca Charlotte Armstrongovej,

WI, ako právny nástupca Clauda Ranka,

QT, ako právny nástupca Huberta Monteilheta,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory F. Biltgen, podpredseda Súdneho dvora T. von Danwitz, vykonávajúci funkciu sudcu prvej komory, sudcovia I. Ziemele (spravodajkyňa), A. Kumin a S. Gervasoni,

generálny advokát: Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– RB, ako právny nástupca Clauda Chabrola, v zastúpení: J. Aittouares, avocat,

– AD, v zastúpení jeho opatrovníčkou NM, ako právny nástupca Clauda Chabrola, DR, ZB a VQ, ako právni nástupcovia Clauda Chabrola, RZ, DQ, FI a LF, ako právni nástupcovia Paula Gégauffa, v zastúpení L. Klein, avocat,

– Radio Days SARL, Brinter Company Ltd, BS, MW, Artedis SA a Panoceanic Films SA, v zastúpení: P. Spinosi, avocat,

– francúzska vláda, v zastúpení B. Fodda a E. Timmermans, splnomocnení zástupcovia,

– rakúska vláda, v zastúpení A. Posch, J. Schmoll a G. Kunnert, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení C. Auvret a J. Samnadda, splnomocnené zástupkyne,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 10. apríla 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článkov 2 až 4 a 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti (Ú. v. ES L 167, 2001, s. 10; Mim. vyd. 17/001, s. 230), článkov 1 až 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 157, 2004, s. 45; Mim. vyd. 17/002, s. 32), smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/115/ES z 12. decembra 2006 o nájomnom práve a výpožičnom práve a o určitých právach súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva (Ú. v. EÚ L 376, 2006, s. 28), článkov 1, 2 a 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv (Ú. v. EÚ L 372, 2006, s. 12), ako aj článkov 17 a 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi deviatimi fyzickými osobami ako právnymi nástupcami pána Clauda Chabrola, režiséra zosnulého v roku 2010 a pána Paula Gégauffa, scenáristu a autora dialógov, ktorý zomrel v roku 1983, na jednej strane a spoločnosťou Société des auteurs et compositeurs dramatiques (SACD), spoločnosťou Radio Days SARL, spoločnosťou Brinter Company Ltd (ďalej len „Brinter“), BS, MW, spoločnosťou Artedis SA a spoločnosťou Panoceanic Films SA na druhej strane vo veci využívania štrnástich filmov, ktoré režíroval pán Chabrol a na ktorých spolupracoval ako autor dialógov, pokiaľ ide o päť z nich, pán Gégauff.

Právny rámec

Právo Únie

Smernica 2001/29

3 Odôvodnenie 4 smernice 2001/29 uvádza:

„Harmonizovaný právny rámec týkajúci sa autorských práv a s nimi súvisiacich práv bude prostredníctvom vyššej právnej istoty a zabezpečením vysokej úrovne ochrany duševného vlastníctva podporovať významné investície do tvorivosti a inovácie vrátane infraštruktúry sietí a povedie k zvýšenej súťaživosti európskeho priemyslu rovnako v oblasti zabezpečenia obsahu, ako aj v oblasti informačných technológií a všeobecnejšie v širokej škále priemyselných a kultúrnych odvetví. Tým sa zabezpečí zamestnanosť a podporí sa vytváranie nových pracovných miest.“

4 Podľa článku 2 tejto smernice s názvom „Právo rozmnožovania“:

„Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať priame alebo nepriame, dočasné alebo trvalé rozmnožovanie akýmkoľvek spôsobom a akoukoľvek formou, v celku alebo v časti:

a) pre autorov k ich dielam;

b) pre výkonných umelcov k záznamom ich výkonov;

c) pre výrobcov zvukových záznamov k ich zvukovým záznamom;

d) pre výrobcov prvých záznamov filmov k originálu a k rozmnoženinám ich filmov;

e) pre vysielajúce organizácie k záznamom ich vysielaní, či už sú tieto vysielania prenášané po drôte alebo vzduchom vrátane káblov alebo satelitu.“

5 Článok 3 uvedenej smernice s názvom „Právo verejného prenosu diel a právo sprístupňovania predmetov ochrany verejnosti“ stanovuje:

„1. Členské štáty poskytnú autorom výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akýkoľvek verejný prenos ich diel, či po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami vrátane sprístupňovania ich diel verejnosti takým spôsobom, aby verejnosť k nim mala prístup z miesta a v čase, ktoré si sama zvolí.

2. Členské štáty ustanovia výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať sprístupňovanie verejnosti po drôte alebo bezdrôtovými prostriedkami takým spôsobom, že verejnosť má k nim prístup z miesta a v čase individuálne zvolenom:

a) pre výkonných umelcov k záznamom ich výkonov;

b) pre výrobcov zvukových záznamov k ich zvukovým záznamom;

c) pre výrobcov prvých záznamov filmov k originálu a k rozmnoženinám ich filmov;

d) pre vysielajúce organizácie k záznamom ich vysielaní, či už sú tieto vysielania prenášané po drôte alebo vzduchom vrátane káblov alebo satelitu.

3. Práva uvedené v odseku 1 a 2 nezaniknú žiadnym aktom verejného prenosu alebo sprístupnenia verejnosti ako je uvedené v tomto článku.“

6 Článok 4 uvedenej smernice, nazvaný „Právo šírenia“, stanovuje:

„1. Členské štáty poskytnú autorom vo vzťahu k originálu ich diela alebo k jeho rozmnoženinám výlučné právo udeliť súhlas alebo zakázať akúkoľvek formu verejného šírenia predajom alebo iným spôsobom.

2. Distribučné právo sa nevyčerpá v rámci spoločenstva vo vzťahu k originálu alebo ku kópiám diela s výnimkou prípadov, keď prvý predaj alebo prenos vlastníctva k danému objektu v rámci spoločenstva uskutoční držiteľ práv alebo sa uskutoční s jeho súhlasom.“

7 Článok 8 smernice 2001/29 s názvom „Sankcie a opravné prostriedky“ uvádza:

„1. Členské štáty zabezpečia primerané sankcie a opravné prostriedky vo vzťahu k porušovaniu práv a povinností ustanovených v tejto smernici a prijme všetky nevyhnutné opatrenia, aby sa tieto sankcie a opravné prostriedky uplatňovali. Takto ustanovené sankcie musia byť účinné, primerané a musia mať odrádzajúci účinok.

2. Každý členský štát prijme nevyhnutné opatrenia, aby zabezpečil, že nositelia práv, ktorých záujmy sú dotknuté konaním porušujúcim právo, ku ktorému dochádza na jeho území, si môžu súdnou cestou vymáhať škody a/alebo žiadať súdny zákaz alebo v potrebných prípadoch zhabanie materiálu porušujúceho ich práva, ako aj zariadení, výrobkov alebo súčiastok, ktoré sú uvedené v článku 6 ods. 2.

3. Členské štáty zabezpečia, aby nositelia práv mali možnosť žiadať o súdny zákaz proti sprostredkovateľom, ktorých služby využívajú tretie strany na porušovanie autorského práva alebo s ním súvisiaceho práva.“

Smernica 2004/48

8 Odôvodnenia 10 a 13 smernice 2004/48 znejú:

„(10) Cieľom tejto smernice je priblížiť [právne predpisy členských štátov týkajúce sa hmotného práva duševného vlastníctva] tak, aby zabezpečovali vysokú, rovnocennú a jednotnú úroveň ochrany na vnútornom trhu.

…

(13) Je nevyhnutné čo najširšie vymedziť pôsobnosť tejto smernice, aby zahrňovala všetky práva duševného vlastníctva, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia Spoločenstva v tejto oblasti, a/alebo vnútroštátne právo dotknutého členského štátu. Napriek tomu touto požiadavkou nie je dotknutá možnosť na strane tých členských štátov, ktoré si to želajú, rozšíriť pôsobnosť ustanovení tejto smernice na vnútorné účely tak, aby zahrňovala akty týkajúce sa nekalej hospodárskej súťaže vrátane parazitných kópií, prípadne podobných činností.“

9 Článok 1 tejto smernice, nazvaný „Predmet úpravy“, stanovuje:

„Táto smernica sa týka opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy potrebných na zabezpečenie vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva. Na účely tejto smernice pojem ‚práva duševného vlastníctva‘ zahrnuje tiež práva priemyselného vlastníctva.“

10 Článok 2 uvedenej smernice, nazvaný „Rozsah pôsobnosti“, stanovuje:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté prípadné prostriedky, ktoré sú ustanovené v právnych predpisoch Spoločenstva alebo vnútroštátnych právnych predpisoch, ktoré sú priaznivejšie pre vlastníkov práv, opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy ustanovené touto smernicou sa uplatňujú v súlade s článkom 3 na každé porušenie práv duševného vlastníctva stanovených právom Spoločenstva a/alebo vnútroštátnym právom príslušného členského štátu.

2. Touto smernicou nie sú dotknuté konkrétne ustanovenia o uplatňovaní práv a o výnimkách obsiahnutých v právnych predpisoch Spoločenstva týkajúcich sa autorského práva a práv príbuzných autorskému právu, najmä tie, ktoré sú uvedené v smernici 91/250/EHS [Rady zo 14. mája 1991 o právnej ochrane počítačových programov (Ú. v. ES L 122, 1991, s. 42; Mim. vyd. 17/001, s. 114)], najmä v jej článku 7 alebo smernicou [2001/29], najmä v jej článkoch 2 až 6 a v článku 8.

3. Touto smernicou nie sú dotknuté:

a) ustanovenia Spoločenstva upravujúce hmotnoprávne predpisy o duševnom vlastníctve, smernica 95/46/ES [Európskeho parlamentu a Rady z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 1995, s. 31; Mim. vyd. 13/015, s. 355], smernica 1999/93/ES [Európskeho parlamentu a Rady z 13. decembra 1999 o rámci spoločenstva pre elektronické podpisy (Ú. v. ES L 13, 2000, s. 12; Mim. vyd. 13/024, s. 239)] alebo smernica 2000/31/ES [Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (Ú. v. ES L 178, 2000, s. 1; Mim. vyd. 13/025, s. 399] vo všeobecnosti a najmä články 12 až 15 smernice 2000/31/ES;

b) medzinárodné záväzky členských štátov vyplývajúce z medzinárodných dohovorov a najmä z Dohody o [obchodných aspektoch práv duševného vlastníctva obsiahnutej v prílohe 1 C Dohody o založení Svetovej obchodnej organizácie (WTO), podpísanej v Marakéši 15. apríla 1994 a schválenej rozhodnutím Rady 94/800/ES z 22. decembra 1994 týkajúcim sa uzavretia dohôd v mene Európskeho spoločenstva, pokiaľ ide o záležitosti v rámci jeho kompetencie, ku ktorým sa dospelo na Uruguajskom kole multilaterálnych rokovaní (1986 – 1994) (Ú. v. ES L 336, 1994, s. 1; Mim. vyd. 11/021, s. 80)], vrátane záväzkov týkajúcich sa trestného konania a sankcií;

c) akékoľvek vnútroštátne ustanovenia v členských štátoch týkajúce sa trestných konaní alebo sankcií v súvislosti s porušovaním práv duševného vlastníctva.“

11 Podľa článku 3 tejto smernice s názvom „Všeobecná povinnosť“:

„1. Členské štáty stanovia opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy potrebné na zabezpečenie vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva, ktorých sa týka táto smernica. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť spravodlivé a nestranné a nesmú byť zbytočne zložité alebo nákladné alebo mať za následok príliš dlhé lehoty alebo neoprávnené prieťahy.

2. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu.“

12 Článok 4 smernice 2004/48 s názvom „Osoby oprávnené žiadať o uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy“ uvádza:

„Členské štáty uznajú ako osoby oprávnené žiadať o uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy uvedených v tejto kapitole:

a) vlastníkov práv duševného vlastníctva v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov;

b) všetky ostatné osoby oprávnené využívať tieto práva, a to najmä licencie, pokiaľ to umožňujú a pokiaľ je to v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov;

c) organizácie kolektívnej správy práv duševného vlastníctva, ktoré sú obvykle uznávané ako subjekty, ktoré majú právo zastupovať vlastníkov práv duševného vlastníctva, pokiaľ to umožňujú a pokiaľ je to v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov;

d) subjekty, ktoré sa profesionálne zaoberajú obhajobou, ktoré sú obvykle uznávané ako subjekty, ktoré majú právo zastupovať vlastníkov práv duševného vlastníctva, pokiaľ to umožňujú a pokiaľ je to v súlade s ustanoveniami príslušných právnych predpisov.“

Smernica 2006/115

13 Smernica 2006/115 sa týka nájomného práva a výpožičného práva, ako aj určitých práv súvisiacich s autorskými právami v oblasti duševného vlastníctva.

Smernica 2006/116

14 Odôvodnenie 11 smernice 2006/116 uvádza:

„Úroveň ochrany autorského práva a súvisiacich práv by mala byť vysoká, nakoľko tieto práva sú podstatné pre tvorivú duševnú činnosť. Ich ochrana umožňuje zabezpečiť zachovanie a rozvoj tvorivosti v záujme autorov, kultúrnej tvorby, spotrebiteľov a spoločnosti ako celku.“

15 Podľa článku 1 tejto smernice s názvom „Trvanie autorských práv“:

„1. Práva autora literárneho alebo umeleckého diela v zmysle článku 2 Bernského dohovoru [o ochrane literárnych a umeleckých diel podpísaného v Berne 9. septembra 1886 (Parížsky akt z 24. júla 1971), v znení zmien z 28. septembra 1979,] trvajú počas života autora a 70 rokov po jeho smrti, bez ohľadu na to, kedy bolo dielo oprávnene sprístupnené verejnosti.

2. Pri spoluautorskom diele sa lehota podľa odseku l počíta od smrti toho autora, ktorý žil najdlhšie.

…

4. Ak členský štát vydá osobitné ustanovenia o autorskom práve pre kolektívne diela alebo pre právnickú osobu, označenú za majiteľa práv, počíta sa lehota podľa ustanovenia odseku 3 s výnimkou prípadov, keď fyzické osoby, ktoré vytvorili dielo ako také, sú na verziách diela, ktoré boli sprístupnené verejnosti ako také identifikované. Tento odsek sa nedotýka práv identifikovaných autorov, ktorých identifikovateľné príspevky sú súčasťami takýchto diel, na ktorých príspevky sa vzťahuje odsek 1 alebo 2.

…“

16 Článok 2 tejto smernice, nazvaný „Filmové a audiovizuálne diela“, stanovuje:

„1. Hlavný režisér filmového alebo audiovizuálneho diela sa považuje za jeho autora alebo jedného z autorov. Členské štáty môžu určiť aj ďalších spoluautorov.

2. Lehota ochrany filmového diela alebo audiovizuálneho diela uplynie 70 rokov po smrti poslednej z najdlhšie žijúcich nasledujúcich osôb, bez ohľadu na to, či sú alebo nie sú tieto osoby pokladané za spoluautorov: hlavný režisér, autor scenára, autor dialógov, skladateľ hudby osobitne vytvorenej na použitie vo filmovom alebo audiovizuálnom diele.“

17 Podľa článku 9 tej istej smernice s názvom „Osobnostné práva“:

„Táto smernica sa nedotýka predpisov členských štátov upravujúcich osobnostné autorské práva.“

Francúzske právo

18 Článok L. 113-3 code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva) uvádza:

„Spoločné dielo je spoločným majetkom spoluautorov.

Spoluautori musia vykonávať svoje práva na základe spoločnej dohody.

V prípade nezhody rozhoduje občianskoprávny súd.

Ak sa účasť každého zo spoluautorov týka odlišných druhov diela, každý z nich môže, pokiaľ sa nedohodne niečo iné, samostatne využívať svoj osobný podiel, pričom však nesmie ohroziť využívanie spoločného diela.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

19 V rokoch 1967 až 1974 pán Chabrol režíroval štrnásť filmov (ďalej len „predmetné filmy“). Na piatich z nich spolupracoval pán Gégauff ako autor dialógov, scenára alebo adaptácie.

20 Materiály, na ktorých boli predmetné filmy patrili ich producentovi, spoločnosti SA Les Films La Boétie, ktorá ich v čase svojej likvidácie postúpila zmluvou z 25. marca 1982 spoločnosti Brinter C, založenej podľa anglického práva.

21 Na základe splnomocnenia na predaj z 1. januára 1990 Brinter udelila spoločnosti Artedis SA, ktorej konateľkou bola MW, oprávnenie priamo podpisovať s kupujúcimi kúpne zmluvy a prijímať kúpnu cenu, a to na dobu dvanástich mesiacov s možnosťou konkludentného predĺženia.

22 Pán Chabrol zmluvou z 8. júna 1990 previedol na spoločnosť Brinter právo na „ďalšie využívanie“ viacerých predmetných filmov na obdobie 30 rokov. BS vystupoval ako konateľ tejto spoločnosti.

23 Práva pána Gégauffa na využívanie piatich filmov, na ktorých spolupracoval, boli takisto postúpené štyrmi jeho dedičmi na Brinter zmluvou z 8. júna 1990.

24 Brinter na základe zmluvy z 18. februára 2012 previedla právo na využívanie týchto piatich filmov na spoločnosť Panoceanic Films.

25 Dňa 11. júla 2019 podalo päť dedičov pána Chabrola a štyria dedičia pána Gégauffa žalobu proti spoločnosti Radio Days, spoločnosti Brinter, BS, MW, spoločnosti Artedis a spoločnosti Panoceanic Films pre porušenie zmluvy a autorských práv týkajúcich sa predmetných filmov. Títo dedičia, ktorí sú žalobcami v spore vo veci samej, v podstate kritizujú nevyužívanie alebo nedostatočné využívanie týchto filmov a požadujú náhradu škody za ujmu utrpenú v dôsledku porušenia zmluvy.

26 Dňa 27. januára 2020 žalovaní v spore vo veci samej vzniesli na základe judikatúry týkajúcej sa článku L. 113-3 druhého odseku code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva) námietku neprípustnosti založenú na tom, že do konania nebolo prizvaných 19 spoluautorov uvedených filmov.

27 Prostredníctvom podaní z 5. mája 2020 a 12. júna 2020, ktorých cieľom bolo odstrániť nedostatky žalôb, žalobcovia v spore vo veci samej prizvali do konania sedem fyzických osôb, ktoré považovali za „spoluautorov“ alebo „právnych nástupcov spoluautorov“, ktorí už zomreli, osem „spoločenstiev dedičov“ spoluautorov, v prípade ktorých neboli schopní identifikovať fyzické osoby, ktoré majú postavenie dedičov, a dve organizácie kolektívnej správy autorských práv, a to Société des auteurs et compositeurs dramatiques (SACD) a Société des auteurs, compositeurs et éditeurs de musique (SACEM).

28 Uznesením z 9. februára 2023 Tribunal judiciaire de Paris (súd v Paríži), vnútroštátny súd, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, žalovaným v spore vo veci samej v podstate nariadil, aby poskytli identifikačné údaje spoluautorov predmetných filmov alebo ich právnych nástupcov.

29 Žalobcovia v spore vo veci samej, hoci mali tieto údaje, nedokázali lokalizovať a identifikovať všetkých spoluautorov predmetných filmov a ich právnych nástupcov z dôvodu počtu dotknutých filmov, ich veku, rôznorodosti zúčastnených strán a úmrtia niektorých z týchto spoluautorov, ktorých dedičia nie sú známi, alebo sa nezdržiavajú vo Francúzsku.

30 Vnútroštátny súd uvádza, že od 27. januára 2020 je spor vo veci samej paralyzovaný nemožnosťou identifikovať viacerých po sebe nasledujúcich dedičov spoluautorov predmetných filmov. Zdôrazňuje, že žalobcovia v spore vo veci samej vynaložili značné úsilie na identifikáciu spoluautorov alebo ich právnych nástupcov, pričom ich však nebolo možné riadne prizvať do konania, ako sa vyžaduje vo vnútroštátnej judikatúre založenej na článku L. 113-3 code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva).

31 Tento súd po prvé zdôrazňuje, že smernica 2001/29 na jednej strane vyžaduje, aby členské štáty stanovili primerané sankcie a prostriedky právnej nápravy, a na druhej strane, aby tieto sankcie boli účinné, primerané a odrádzajúce.

32 Uvedený súd po druhé zdôrazňuje, že opatreniami, postupmi a prostriedkami právnej nápravy stanovenými v smernici 2004/48 nie sú dotknuté prostriedky stanovené vnútroštátnou právnou úpravou, ale len tie, „ktoré sú priaznivejšie pre vlastníkov práv“, a za predpokladu, že tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy nie sú „zbytočne zložité alebo nákladné“ a neobsahujú „príliš dlhé lehoty“ ani nespôsobujú „neoprávnené prieťahy“.

33 V každom prípade vnútroštátny súd uvádza, že článok 1 smernice 2006/116 chráni autorské právo, ktoré prechádza na právnych nástupcov, počas 70 rokov po smrti autora a že táto ochrana sa v prípade spoločných diel rozširuje, keďže sa počíta od dátumu úmrtia posledného žijúceho spolupracovníka na príslušnom diele. Tak je to najmä v prípade filmového alebo audiovizuálneho diela v zmysle článku 2 tejto smernice.

34 Okrem toho tento súd uvádza, že Charta zaručuje právo žalobcov v spore vo veci samej na účinný prostriedok právnej nápravy. Podľa jeho názoru sa totiž žalobcom v spore vo veci samej bráni v prístupe k súdu, ktorý rozhoduje o základe ich občianskoprávneho sporu, ak nemôžu prizvať do konania všetkých právnych nástupcov spoluautorov predmetných filmov.

35 V tejto súvislosti uvedený súd zdôrazňuje, že tu nejde o spochybnenie nadobudnutých práv, o ktorých vedú spor účastníci konania a ktoré sú predmetom meritórneho konania, ale, v štádiu skúmania prípustnosti, o samotnú možnosť uplatniť tieto práva prostredníctvom súdneho prostriedku nápravy. Podľa vnútroštátneho súdu sa v spore vo veci samej zdá, že výkon autorského práva žalobcov v spore vo veci samej závisí od ich schopnosti identifikovať všetkých spolumajiteľov uvedených práv.

36 Za týchto okolností Tribunal judiciaire de Paris (súd v Paríži) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Možno články [2 až 4] smernice [2001/29], články 1 až 3 smernice [2004/48] a články 1, 2 a 9 smernice [2006/116], pokiaľ sa v nich autorovi a spoluautorovi filmového alebo audiovizuálneho diela zaručuje výlučné právo povoliť alebo zakázať rozmnožovanie svojich diel a ich verejný prenos, ako aj lehota ochrany, ktorá sa končí 70 rokov po smrti posledného žijúceho spoluautora diela, a zároveň sa ukladá členským štátom, aby stanovili účinné, primerané a odrádzajúce sankcie a primerané prostriedky nápravy proti porušovaniu autorského práva, ako aj opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy, ktoré nie sú zbytočne zložité alebo nákladné ani nemajú za následok príliš dlhé lehoty alebo neoprávnené prieťahy, vykladať v tom zmysle, že na to, aby bola žaloba pre porušenie autorského práva k spoločnému dielu podaná nositeľom tohto práva prípustná, sa vyžaduje, aby boli do konania prizvaní všetci spoluautori?

2. Má sa právo nositeľa autorského práva na účinnú súdnu ochranu a prístup k súdu, ktoré je súčasťou práva na spravodlivý proces, ako je zaručené článkami [2 až 4] smernice [2001/29], článkami 1 až 3 smernice [2004/48] ako aj článkami 1, 2 a 9 smernice [2006/116], smernicou [2006/115] a článkami 17 a 47 [Charty], vykladať v tom zmysle, že prípustnosť žaloby pre porušenie autorského práva je alebo nie je podmienená tým, aby boli do konania prizvaní všetci spoluautori diela?“

O prejudiciálnych otázkach

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania, pokiaľ ide o výklad smernice 2006/115

37 Treba pripomenúť, že položené otázky sa týkajú výlučne procesného problému vyplývajúceho z výkladu článku L. 113-3 code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva), ktorý stanovuje, že spoluautori diela, na ktorom spolupracovali, musia vykonávať svoje práva po vzájomnej dohode. Podľa judikatúry Cour de la cassation (Kasačný súd, Francúzsko) z tohto ustanovenia vyplýva, že spoluautor diela vytvoreného spoločnou prácou, ako sú filmy, o ide v spore vo veci samej, ktorý koná pred súdom na ochranu svojich majetkových práv, je povinný, pod hrozbou neprípustnosti žaloby, prizvať do konania všetkých spoluautorov príslušného diela, ak jeho príspevok nemožno oddeliť od príspevku ostatných spoluautorov. Vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či takejto požiadavke bráni právo Únie, pričom sa odvoláva na niektoré jeho normy, ktorých sa týkajú tieto otázky, vrátane smernice 2006/115.

38 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora konanie, ktoré upravuje článok 267 ZFEÚ, je nástrojom spolupráce medzi Súdnym dvorom a vnútroštátnymi súdmi, prostredníctvom ktorého Súdny dvor poskytuje týmto súdom výklad práva Únie, ktorý potrebujú na vyriešenie sporu, ktorý prejednávajú (rozsudok z 27. apríla 2023, Castorama Polska a Knor, C-628/21, EU:C:2023:342, bod 25, ako aj citovaná judikatúra).

39 Z ustálenej judikatúry tiež vyplýva, že nevyhnutnosť dopracovať sa k výkladu práva Únie, ktorý bude pre vnútroštátny súd užitočný, vyžaduje, aby tento súd vymedzil skutkový a právny rámec ním položených otázok, alebo aby prinajmenšom objasnil skutkové predpoklady, na ktorých sú tieto otázky založené. Návrh na začatie prejudiciálneho konania musí navyše uvádzať presné

dôvody, pre ktoré vnútroštátny súd považuje výklad práva Únie za sporný a položenie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru za potrebné (rozsudok z 27. apríla 2023, Castorama Polska a Knor, C-628/21, EU:C:2023:342, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).

40 V tejto súvislosti, ako vyplýva z článku 94 písm. c) Rokovacieho poriadku Súdneho dvora, musí návrh na začatie prejudiciálneho konania pod hrozbou neprípustnosti obsahovať uvedenie dôvodov, pre ktoré sa vnútroštátny súd rozhodol položiť otázku o výklade alebo platnosti určitých ustanovení práva Únie, ako aj súvislosti, ktoré vidí medzi týmito ustanoveniami a svojou právnou úpravou uplatniteľnou vo vnútroštátnom konaní.

41 V prejednávanej veci však návrh na začatie prejudiciálneho konania neobsahuje nijaký údaj týkajúci sa prípadnej relevantnosti smernice 2006/115 na účely vyriešenia sporu vo veci samej, ani nespresňuje, v prípade ktorých ustanovení tejto smernice vnútroštátny súd žiada o výklad.

42 Z toho treba vyvodiť záver, že pokiaľ ide o smernicu 2006/115, návrh na začatie prejudiciálneho konania nespĺňa všetky požiadavky uvedené v bodoch 39 a 40 vyššie.

43 Z vyššie uvedeného vyplýva, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je v rozsahu, v akom sa týka výkladu smernice 2006/115, neprípustný.

O veci samej

44 Je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v rámci konania na základe spolupráce medzi vnútroštátnymi súdmi a Súdnym dvorom zakotveného v článku 267 ZFEÚ prislúcha Súdnemu dvoru poskytnúť vnútroštátnemu súdu odpoveď potrebnú na rozhodnutie vo veci, ktorú prejednáva. Z tohto hľadiska Súdnemu dvoru prináleží v prípade potreby preformulovať otázky, ktoré sú mu položené (rozsudok z 18. novembra 2021, A. S.A., C-212/20, EU:C:2021:934, bod 36 a citovaná judikatúra).

45 V prejednávanej veci z odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že otázky vnútroštátneho súdu sa v podstate týkajú vplyvu článku 8 smernice 2001/29, článku 3 smernice 2004/48 a článku 1 smernice 2006/116 na prípustnosť žaloby pre porušenie autorského práva podanej časťou nositeľov autorského práva k spoločnému dielu. Tento súd uvádza, že požiadavka stanovená v code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva), tak ako ju vykladá judikatúra Cour de cassation (Kasačný súd), podľa ktorej je takáto žaloba prípustná len vtedy, ak je podaná všetkými týmito majiteľmi, nie je v prejednávanej veci splnená, keďže žalobcovia v spore vo veci samej nie sú schopní označiť právnych nástupcov niektorých spoluautorov spôsobom, ktorý by im umožnil žalovať ich.

46 Za týchto podmienok treba konštatovať, že svojimi dvoma otázkami, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa článok 8 smernice 2001/29, článok 3 smernice 2004/48 a článok 1 smernice 2006/116 v spojení s článkami 17 a 47 Charty majú vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej je žaloba pre porušenie autorského práva k spoločnému dielu prípustná len vtedy, ak sú prizvaní do konania všetci spolumajitelia tohto práva.

47 V prvom rade, článok 8 ods. 1 prvá veta smernice 2001/29 uvádza, že členské štáty stanovia primerané sankcie a opravné prostriedky vo vzťahu k porušovaniu práv a povinností ustanovených v tejto smernici a prijmú všetky nevyhnutné opatrenia, aby sa tieto sankcie a opravné prostriedky uplatňovali.

48 Toto ustanovenie sa teda obmedzuje na vyslovenie požiadavky, aby sa stanovili najmä primerané prostriedky právnej nápravy proti porušovaniu práv a povinností stanovených v uvedenej smernici, a nespresňuje spôsoby podávania žalôb určených na zabezpečenie ochrany autorského práva v prípade, že také právo má viacerých nositeľov.

49 V druhom rade, pokiaľ ide o smernicu 2004/48, jej článok 3 ods. 1 stanovuje, že členské štáty musia stanoviť opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy potrebné na zabezpečenie vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva uvedených v tejto smernici. Tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy musia byť spravodlivé a nestranné a nesmú byť zbytočne zložité alebo nákladné alebo mať za následok príliš dlhé lehoty alebo neoprávnené prieťahy. Okrem toho podľa uvedeného článku 3 ods. 2 musia byť tieto opatrenia, postupy a prostriedky právnej nápravy účinné, primerané a odradzujúce a musia sa uplatňovať takým spôsobom, aby sa predišlo vytváraniu prekážok zákonného obchodu a musia stanovovať záruky proti ich zneužívaniu.

50 V tejto súvislosti treba konštatovať, že hoci uvedený článok 3 vyžaduje najmä zavedenie účinných postupov na zabezpečenie vymáhania práv duševného vlastníctva, pričom treba spresniť, že tieto postupy nemôžu byť zbytočne zložité alebo nákladné, neobsahuje pravidlá uplatniteľné v prípade, že autorské právo má viacerých nositeľov.

51 V tretom rade článok 1 ods. 2 smernice 2006/116 upravuje lehotu ochrany autorského práva tým, že stanovuje, že ak toto právo patrí spoločne spoluautorom diela, lehota uvedená v tomto článku 1 ods. 1 sa počíta od smrti toho autora, ktorý žil najdlhšie. V dôsledku toho sa nezaoberá spôsobmi podávania žalôb určených na zabezpečenie ochrany autorského práva v prípade, že také právo má viacerých nositeľov.

52 Z vyššie uvedeného vyplýva, že článok 8 smernice 2001/29, článok 3 smernice 2004/48 a článok 1 smernice 2006/116 ukladajú členským štátom povinnosť stanoviť postupy potrebné na zabezpečenie účinnej ochrany práv duševného vlastníctva uvedených v týchto smerniciach, a to najmä zákazom postupov, ktoré by boli zbytočne zložité alebo nákladné. Naproti tomu ani jeden z týchto článkov svojím znením neurčuje spôsoby tejto ochrany v prípade, že autorské právo má viacerých nositeľov.

53 Podľa ustálenej judikatúry je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (rozsudok z 27. apríla 2023, Castorama Polska a Knor, C-628/21, EU:C:2023:342, bod 36 a citovaná judikatúra).

54 Pokiaľ ide o kontext, do ktorého patrí článok 8 smernice 2001/29, článok 3 smernice 2004/48 a článok 1 smernice 2006/116, treba uviesť, že ani ostatné články týchto smerníc neurčujú spôsoby uplatnenia dotknutých právnych prostriedkov nápravy v prípade, že autorské právo má viacerých majiteľov.

55 Konkrétne článok 4 smernice 2004/48, ktorý sa týka osôb oprávnených žiadať o uplatňovanie opatrení, postupov a prostriedkov právnej nápravy uvedených v tejto smernici, neobsahuje osobitné pravidlá v oblasti žalôb podávaných spolumajiteľmi autorských práv.

56 Pokiaľ ide o sledované ciele, treba uviesť, že z odôvodnenia 4 smernice 2001/29, odôvodnenia 10 smernice 2004/48 a odôvodnenia 11 smernice 2006/116 vyplýva, že cieľom týchto troch smerníc je najmä zabezpečiť vysokú úroveň ochrany duševného vlastníctva vrátane autorských práv.

57 Pokiaľ ide konkrétne o smernicu 2004/48, podľa ustálenej judikatúry ustanovenia tejto smernice nemajú za cieľ upraviť všetky aspekty spojené s právami duševného vlastníctva, ale len tie aspekty, ktoré sa na jednej strane týkajú dodržiavania týchto práv, a na druhej strane ich porušenia, pričom ukladajú povinnosť zavedenia účinných prostriedkov právnej nápravy určených na predchádzanie, ukončenie alebo nápravu následkov akéhokoľvek porušenia existujúceho práva duševného vlastníctva. Normotvorca Únie sa pritom rozhodol vykonať minimálnu harmonizáciu týkajúcu sa dodržiavania práv duševného vlastníctva vo všeobecnosti (pozri v tomto zmysle rozsudky z 9. júla 2020, Constantin Film Verleih, C-264/19, EU:C:2020:542, bod 36, a z 11. januára 2024, Mylan, C-473/22, EU:C:2024:8, bod 33, ako aj citovaná judikatúra).

58 V dôsledku toho treba konštatovať, že s výhradou povinnosti stanoviť prostriedky právnej nápravy, ktoré nie sú zbytočne zložité alebo nákladné, prináleží členským štátom, aby na základe zásady procesnej autonómie stanovili procesné podmienky dotknutých prostriedkov právnej nápravy, a to aj v prípade, že práva duševného vlastníctva majú viacero spolumajiteľov.

59 V tomto ohľade treba pripomenúť, že podľa judikatúry Súdneho dvora na základe tejto zásady prináleží vnútroštátnemu právnemu poriadku každého členského štátu, aby upravil procesné podmienky žalôb určených na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, avšak pod podmienkou, že nie sú menej výhodné ako procesné podmienky, ktoré upravujú podobné situácie podľa vnútroštátneho práva (zásada ekvivalencie), a nevedú k praktickému znemožneniu alebo nadmernému sťaženiu výkonu práv priznaných právom Únie (zásada efektivity) [pozri v tomto zmysle rozsudky zo 16. decembra 1976, Rewe-Zentralfinanz a Rewe-Zentral, 33/76, EU:C:1976:188, bod 5; zo 17. novembra 2022, Harman International Industries, C-175/21, EU:C:2022:895, bod 65, ako aj z 30. apríla 2024, M. N. (EncroChat), C-670/22, EU:C:2024:372, bod 129].

60 Okrem toho tieto procesné pravidlá musia byť v každom prípade v súlade s požiadavkami, ktoré vyplývajú z Charty, a najmä z jej článku 17 týkajúceho sa vlastníckeho práva, ako aj z jej článku 47, ktorý zakotvuje právo na účinný prostriedok nápravy.

61 V prejednávanej veci z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom vyplýva, že podľa článku L. 113-3 code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva) vykonávajú spoluautori spoločných diel svoje práva po vzájomnej dohode a že v prípade nezhody rozhodne vnútroštátny súd, ktorému bola vec predložená. Výklad tohto ustanovenia, ktorý podal Cour de cassation (Kasačný súd) má však za následok neprípustnosť žaloby podanej spoluautorom v prípade neprizvania všetkých ostatných spoluautorov, alebo, ak je to nevyhnutné, ich právnych nástupcov do konania, a to aj v prípade, že takéto prizvanie do konania je veľmi ťažké, ba až nemožné, a to z dôvodu okolností nezávislých od vôle žalobcu.

62 Vzhľadom na požiadavky pripomenuté v bodoch 58 až 60 vyššie treba overiť, či za týchto podmienok predmetné konanie nie je zbytočne zložité alebo nákladné a či nemôže byť v rozpore so zásadami ekvivalencie a efektivity, ako aj s požiadavkami, ktoré vyplývajú z článkov 17 a 47 Charty.

63 Po prvé z informácií, ktoré poskytol vnútroštátny súd, vyplýva, že požiadavka týkajúca sa prizvania do konania všetkých spoluautorov a/alebo ich právnych nástupcov má za následok nemožnosť súdneho preskúmania ich nárokov vzhľadom na ťažkosti spojené s identifikáciou, a v dôsledku toho prizvaním do konania všetkých právnych nástupcov spolumajiteľov dotknutých autorských práv. Vnútroštátnemu súdu prináleží overiť, či v prejednávanej veci táto požiadavka nevedie k zbytočne zložitému a nákladnému konaniu.

64 Po druhé, hoci zo spisu, ktorý má Súdny dvor k dispozícii, nemožno predpokladať žiadne porušenie zásady ekvivalencie, treba pripomenúť, že pokiaľ ide o zásadu efektívnosti, z práva Únie nevyplýva povinnosť členských štátov zaviesť iné právne prostriedky nápravy, než sú tie, ktoré stanovuje vnútroštátne právo, okrem prípadu, že by zo štruktúry dotknutého vnútroštátneho právneho poriadku vyplývalo, že neexistuje nijaký opravný prostriedok nápravy umožňujúci, hoci len incidenčne, zabezpečiť dodržiavanie práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva Únie, alebo že jediný prostriedok nápravy spočívajúci v prístupe k súdu znamená nútiť osoby podliehajúce súdnej právomoci k porušeniu práva (rozsudok zo 17. novembra 2022, Harman International Industries, C-175/21, EU:C:2022:895, bod 67 a citovaná judikatúra).

65 Okrem toho treba zdôrazniť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora sa musí každý prípad, kde vzniká otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie znemožňuje alebo príliš sťažuje uplatňovanie práva Únie, preskúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v rámci celého konania, na jeho priebeh a jeho osobitosti pred rôznymi vnútroštátnymi súdmi (rozsudok zo 17. novembra 2022, Harman International Industries, C-175/21, EU:C:2022:895, bod 68 a citovaná judikatúra).

66 V prejednávanej veci, ak identifikácia a lokalizácia spoluautorov spoločného diela naráža na vážne a pretrvávajúce ťažkosti, podmieniť prípustnosť žaloby tých spoluautorov tohto diela, ktorí chcú brániť svoje práva, prizvaním všetkých ostatných spoluautorov diela do konania, môže nadmerne sťažiť výkon práv, ktoré právo Únie priznáva spoluautorom.

67 Po tretie treba tiež overiť, či takáto situácia môže zasiahnuť do práv zakotvených v článkoch 17 a 47 Charty, ktoré sa týkajú vlastníckeho práva a práva na účinný prostriedok nápravy.

68 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa článku 17 ods. 1 Charty „každý má právo vlastniť svoj oprávnene nadobudnutý majetok, užívať ho, nakladať s ním a odkázať ho. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, s výnimkou verejného záujmu, v prípadoch a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon, pričom musí byť včas vyplatená spravodlivá náhrada. Užívanie majetku môže byť upravené zákonom v nevyhnutnej miere v súlade so všeobecným záujmom“. Odsek 2 tohto článku stanovuje, že duševné vlastníctvo je chránené (rozsudok z 9. februára 2012, Luksan, C-277/10, EU:C:2012:65, bod 68).

69 V tejto súvislosti treba uviesť, že ak predmet možno označiť za „dielo“ v zmysle smernice 2001/29, musí byť v tomto postavení chránený autorským právom v súlade s touto smernicou, pričom táto smernica navyše nestanovuje žiadnu podmienku, pokiaľ ide o počet spoluautorov tohto diela.

70 Z uvedeného treba vyvodiť záver, že ak sú viaceré osoby spoločne nositeľmi takého duševného vlastníctva, akým je autorské právo, k tomu istému dielu, všetky sa považujú za osoby, ktoré na základe práva Únie nadobudli právo užívať uvedené duševné vlastníctvo a sú chránené rovnakým spôsobom.

71 Za týchto podmienok uznanie postavenia autora takého kinematografického diela, o aké ide v prejednávanej veci, predstavuje vzhľadom na zásady pripomenuté v bode 59 vyššie, dostatočnú podmienku na výkon vlastníckeho práva.

72 Okrem toho treba pripomenúť, že každý, koho práva a slobody zaručené právom Únie sú porušené, musí mať právo na účinný prostriedok nápravy, ako to stanovuje článok 47 Charty. Z judikatúry Súdneho dvora totiž vyplýva, že na práva na účinný prostriedok nápravy sa možno

dovolávať len na základe tohto článku 47 bez toho, aby sa obsah tohto práva musel spresniť v iných ustanoveniach práva Únie alebo ustanoveniach vnútroštátneho práva členských štátov, pričom predpokladom priznania tohto práva na účinný prostriedok nápravy v danom posudzovanom prípade je, ako to vyplýva z tohto článku 47 prvého odseku, že osoba, ktorá sa ho dovoláva, sa domáha práv alebo slobôd zaručených právom Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 17. novembra 2022, Harman International Industries, C-175/21, EU:C:2022:895, bod 32 a citovanú judikatúru).

73 Súdny dvor rozhodol, že podstata práva na účinný prostriedok nápravy zakotveného v článku 47 Charty zahŕňa okrem iného možnosť nositeľa tohto práva obrátiť sa na súd, ktorý má právomoc zabezpečiť rešpektovanie práv, ktoré mu zaručuje právo Únie, a na tento účel preskúmať všetky skutkové a právne otázky relevantné pre rozhodnutie sporu, ktorý mu bol predložený (rozsudok zo 17. novembra 2022, Harman International Industries, C-175/21, EU:C:2022:895, bod 61 a citovaná judikatúra).

74 Je pravda, že také obmedzenie, aké vyplýva z ustanovení článku L. 113-3 code de la propriété intellectuelle (Zákonník duševného vlastníctva) chráni práva neprítomných spolumajiteľov tým, že im umožňuje disponovať dostatočnými informáciami na to, aby sa zúčastnili, alebo nezúčastnili na konaní, čo prispieva najmä k zabezpečeniu dodržiavania vlastníckeho práva týchto spolumajiteľov v zmysle článku 17 Charty a k dosiahnutiu cieľa pripomenutého v bode 56 vyššie vo vzťahu k týmto spolumajiteľom.

75 Zdá sa však, že tieto ustanovenia majú za následok, že napriek ich snahám a náležitej starostlivosti, ktorú žalobcovia v spore vo veci samej vynaložili na prizvanie všetkých spolumajiteľov autorského práva do konania, znemožňujú súdne preskúmanie ich nárokov. V takom prípade sa zdá, že povinnosť prizvať do konania všetkých spolumajiteľov pod hrozbou neprípustnosti dotknutej žaloby bráni týmto žalobcom vo výkone ich vlastných práv. Francúzska vláda v tejto súvislosti pripustila, že táto povinnosť môže v určitých prípadoch predstavovať neprimeranú požiadavku, ktorá by žalobcom v spore vo veci samej znemožňovala, alebo nadmerne sťažovala výkon práv priznaných právom Únie. Ako v podstate uviedol generálny advokát v bode 65 svojich návrhov, právo spolumajiteľov na ochranu svojich autorských práv nemôže podliehať procesným požiadavkám, ktoré je nemožné, alebo veľmi ťažké splniť, čo by sa rovnalo praktickej neutralizácii uvedeného práva a porušilo by tak základné právo zaručené v článku 47 Charty.

76 S výhradou overenia vnútroštátnym súdom sa teda zdá, že výklad a uplatnenie procesných požiadaviek uložených žalobcom v spore vo veci samej môžu, vzhľadom na osobitné okolnosti sporu, o ktorom tento súd rozhoduje, viesť k zbytočne zložitému a nákladnému konaniu, ako aj k porušeniu zásady efektivity a článku 47 Charty.

77 Ak by vnútroštátny súd konštatoval, že jeho vnútroštátne právo nie je možné vykladať v súlade s právom Únie, bol by povinný v rámci svojich právomocí zabezpečiť súdnu ochranu vyplývajúcu z tohto článku 47 pre osoby podliehajúce súdnej právomoci a zabezpečiť ich plný účinok tým, že v prípade potreby neuplatní dotknuté vnútroštátne ustanovenia (pozri analogicky rozsudok z 25. novembra 2025, Wojewoda Mazowiecki, C-713/23, EU:C:2025:917, bod 76 a citovanú judikatúru).

78 Vzhľadom na všetky predchádzajúce úvahy treba na položené otázky odpovedať tak, že článok 8 smernice 2001/29, článok 3 smernice 2004/48 a článok 1 smernice 2006/116 v spojení s článkami 17 a 47 Charty sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá podmieňuje prípustnosť žaloby pre porušenie autorského práva k spoločnému dielu

tým, že do konania sú prizvaní všetci spolumajitelia tohto práva, pod podmienkou, že výklad a uplatnenie tejto právnej úpravy nemajú za následok, že by sa toto konanie stalo zbytočne zložitým alebo nákladným, keďže toto konanie nesmie viesť k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu podania takejto žaloby len jedným spoluautorom alebo viacerými spoluautormi. Vnútroštátny súd musí v každom prípade zaručiť dodržiavanie práva na účinnú súdnu ochranu zakotveného v článku 47 Charty.

O trovách

79 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

Článok 8 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/29/ES z 22. mája 2001 o zosúladení niektorých aspektov autorských práv a s nimi súvisiacich práv v informačnej spoločnosti, článok 3 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/48/ES z 29. apríla 2004 o vymožiteľnosti práv duševného vlastníctva a článok 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/116/ES z 12. decembra 2006 o lehote ochrany autorského práva a niektorých súvisiacich práv v spojení s článkami 17 a 47 Charty základných práv Európskej únie

sa majú vykladať v tomto zmysle, že:

nebránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá podmieňuje prípustnosť žaloby pre porušenie autorského práva k spoločnému dielu tým, že do konania sú prizvaní všetci spolumajitelia tohto práva, pod podmienkou, že výklad a uplatnenie tejto právnej úpravy nemajú za následok, že by sa toto konanie stalo zbytočne zložitým alebo nákladným, keďže toto konanie nesmie viesť k nemožnosti alebo nadmernému sťaženiu podania takejto žaloby len jedným spoluautorom alebo viacerými spoluautormi. Vnútroštátny súd musí v každom prípade zaručiť dodržiavanie práva na účinnú súdnu ochranu zakotveného v článku 47 Charty.

Podpisy